

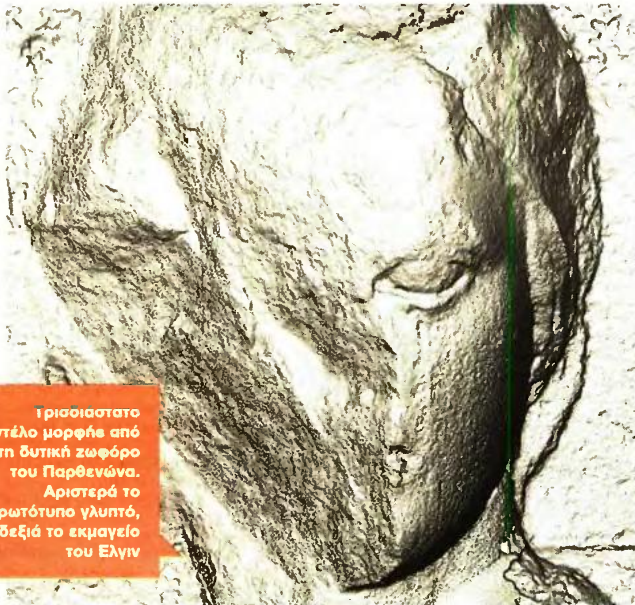
1. Ο ΔΙΠΛΟΣ ΘΑΝΤΟΣ ΤΩΝ ΓΛΥΠΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/12/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/12/2019

Σελίδα: 1

Τρισδιάστατο μοντέλο μορφής από τη δυτική ζωφόρο του Παρθενώνα. Αριστερά το πρωτότυπο γλυπτό, δεξιά το εκμαγείο του Ελγιν

ANTIQUE ENEMA PICTURE

«Μίλησαν» τα εκμαγεία του Ελγιν

Βάνδαλοι της βικτωριανής εποχής προκάλεσαν μέσα σε 70 χρόνια μεγαλύτερη ζημιά στα γλυπτά του Παρθενώνα από όση προκάλεσε η ρύπανση στα 120 χρόνια που ακολούθησαν

Λεπλάτσωσε τον Παρθενώνα στον μέγιστο βαθμό που μπορούσε. Η ακόρεστη πλεονεξία του όμως δεν του επέτρεψε να αποκορωστεί κι εκείνα τα γλυπτά που δεν κατάφερε να αποσπάσει από το κορυφαίο μνημείο της κλασικής αρχαιότητας. Γι' αυτό και ο λόρδος Ελγιν πριν αναχωρήσει από την Αθήνα προσέλαβε ειδικούς τεχνίτες για να δημιουργήσουν εκμαγεία των περισσότερων από τα γλυπτά που θα άφηνε πίσω του. Η ανάλυση αυτών των εκμαγείων αποκαλύπτει λεπτομέρειες που χάθηκαν συν το χρόνο και μπορούν να φέρουν στο φως επιπλέον αθέατα στοιχεία για τα σημαντικά αυτά έργα τέχνης της κλασικής αρχαιότητας.

«Τα εκμαγεία του Ελγιν θα μπορούσαν να αποτελούν σημαντικά τεκμήρια σχετικά με την κατάσταση των Γλυπτών στις αρχές του 19ου αιώνα, πριν η μόλυνση του περιβάλλοντος επισπεύσει την επιδείνωση της κατάστασής τους», λέει η ερευνήτρια με ειδίκευση στη συντήρηση από το Βασιλικό Κολέγιο του Λονδίνου Εμα Πέιν, η οποία παρουσιάζει τα αποτελέσματα της μελέτης της στην αρχαιολογική επιθεώρηση «Antiquity». Και καταλήγει στο συμπέρασμα πως η δυτική ζωφόρος ήταν σε αξιοσημείωτα καλύτερη κατάσταση στις αρχές του 19ου αιώνα σε σχέση με σήμερα. Για τις ανάγκες της έρευνάς της η Πέιν συνέκρινε τα εκμαγεία του 1802 με τρισδιάστατες σαρώσεις των γλυπτών της δυτικής ζωφόρου του Παρθενώνα που καταβίβαστηκαν από το μνημείο το 1993 και βρίσκεται στο Μουσείο Ακρόπολης. Και διαπίστωσε όχι μόνο ότι έχουν χαθεί σημαντικά χαρακτηριστικά των μορφών - συμπεριλαμβανομένων και ολόκληρων προσώπων -, αλλά πρόφερε να διακρίνει τα σημάδια που έχουν αφήσει πίσω τα σκαρπέλα των βικτωριανών βανδάλων, οι οποίοι επί τούτου πελέκισαν και κατέστρεψαν τα Γλυπτά τα οποία δεν απομάκρυναν από το μνημείο. Αν και είναι προ πολλού γνωστό ότι τα εκμαγεία διατηρούν ορισμένα στοιχεία των Γλυπτών που έχουν πλέον απολεσθεί, η

έρευνα της Πέιν έδειξε ότι τελικά τα αντίγραφα που προέκυψαν από τα εκμαγεία ήταν περισσότερο ακριβή από το αναμενόμενο, με τις αποκλίσεις να κυμαίνονται στην τάξη του χιλιοστού, γεγονός που τα καθιστά τα καλύτερα διατηρημένα τρισδιάστατα τεκμήρια των «ωραιότερων γλυπτών που έφτιαξε ο άνθρωπος», όπως τα έχει χαρακτηρίσει ο επικεφαλής επιμελητής του Βρετανικού Μουσείου, ειδικός στην κλασική γλυπτική, Ιαν Τζέκινς.

ΤΑ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΚΜΑΓΕΙΑ. Η Πέιν προχώρησε και στην ανάλυση ενός δεύτερου συνόλου εκμαγείων, τα οποία έγιναν το 1872 κατόπιν παραγγελίας του Βρετανικού Μουσείου. Και σε αυτή την περίπτωση αποδείχθηκε πως η καταστροφή που έγινε στις επτά αυτές δεκαετίες (1802-1872) ήταν μεγαλύτερη από εκείνη των 120 χρόνων που ακολούθησαν, γεγονός που μεταφράζεται ως εξής: η μόλυνση του περιβάλλοντος της Αθήνας προκάλεσε μικρότερη ζημιά στα Γλυπτά από εκείνη των βανδάλων της βικτωριανής εποχής.

Μία ακόμη ενδιαφέρουσα πτυχή της έρευ-

νας είναι η διαπίστωση ότι οι τεχνίτες που έφτιαξαν τα εκμαγεία της εποχής του Ελγιν σε ορισμένες περιπτώσεις επικέρησαν να συμπληρώσουν χονδροειδώς τμήματα των Γλυπτών που έλειπαν ήδη από εκείνη την περίοδο. «Τα αποτελέσματα της έρευνας σαφώς και εστιάζουν στις ικανότητες των τεχνιτών που έφτιαξαν τα εκμαγεία, δείχνουν όμως ότι υπάρχουν ακόμη πληροφορίες τις οποίες μπορούμε διυχνίτικα να αντλήσουμε για τα γλυπτά του Παρθενώνα, καθώς τα εκμαγεία δεν έχουν μελετηθεί στη λεπτομέρεια τους», λέει η Εμα Πέιν.

Θα μπορούσε άραγε η αναγνώριση της σημασίας που έχουν για την έρευνα τα συγκεκριμένα εκμαγεία να συμβάλει ώστε να περιορισθεί το μένος εναντίον του Ελγιν για της απόσπασής των γλυπτών από τον Παρθενώνα; «Γάσσομαι υπέρ της διάσωσης τους από τον λόρδο Ελγιν και πιστεύω ότι η καταγραφή της δυτικής ζωφόρου αποτελεί μέρος του δυνατού αισθήματος ευλάβειας για το παρελθόν και την αρχαιότητα» απαντά ο Ιαν Τζέκινς, ο οποίος έχει ταχθεί κατά του ελληνικού αττήματος περί επαναπατριισμού των Γλυπτών.

«Γάσσομαι υπέρ της διάσωσης τους από τον λόρδο Ελγιν και πιστεύω ότι η καταγραφή της δυτικής ζωφόρου αποτελεί μέρος του δυνατού αισθήματος ευλάβειας για το παρελθόν και την αρχαιότητα» απαντά ο Ιαν Τζέκινς, ο οποίος έχει ταχθεί κατά του ελληνικού αττήματος περί επαναπατριισμού των Γλυπτών.

«Γάσσομαι υπέρ της διάσωσης τους από τον λόρδο Ελγιν και πιστεύω ότι η καταγραφή της δυτικής ζωφόρου αποτελεί μέρος του δυνατού αισθήματος ευλάβειας για το παρελθόν και την αρχαιότητα» απαντά ο Ιαν Τζέκινς, ο οποίος έχει ταχθεί κατά του ελληνικού αττήματος περί επαναπατριισμού των Γλυπτών.

The Guardian

ΤΑ ΝΕΑ

THE ESTHER ADDLEY